

Beste ouders/verzorgers,

Voor u ligt onze nieuwe jaarkalender. U vindt hierop alles wat u over obs Hartenaas moet weten.

Naast de onderwijskundige visie staan er ook allerhande praktische zaken in die ervoor moeten zorgen dat u uw kind(eren) met een gerust hart naar onze school kunt sturen.

Veel praktische zaken worden ook op andere manieren gedeeld. Denk aan de mentorgroep informatie die ouders ontvangen ter voorbereiding op de ouderinformatieavond, onze website (www.hartenaas.nl), Parro, onze FaceBook pagina en/of ons Instagram account.

Hartenaas, één van de Stichting Invitare Openbaar Onderwijs scholen, is “gewoon een goede school”! Dit wordt bevestigd door het feit dat de Inspectie Primair Onderwijs Hartenaas plaatst in het basisarrangement én er geen aanleiding bestaat tot verscherpt toezicht.

In maart 2019 is Hartenaas echter wel door de Inspectie bezocht in het kader van een zgn. Thematisch Onderzoek naar het didactisch handelen van mentoren. Ook daaruit blijkt dat we onze zaken prima op orde hebben. Wij verdienen de waardering goede school doordat we de afgelopen jaren hard gewerkt hebben aan diverse verbetertrajecten en dit de aankomende jaren ook zullen blijven doen.

In ons schoolplan en het daarbij horende meerjarenplan voor de planperiode 2012-2024 staat helder en duidelijk omschreven hoe wij het onderwijs “zien”, hoe we tegen ontwikkelingen aankijken én wat we willen bereiken. We vragen ons af wat we in 4 jaar willen bereiken, maar richten ons nog meer op de vraag hoe het onderwijs eruit zal zien over 9 jaar. Van instroom op school tot uitstroom van school. We streven ernaar om ons onderwijs elke dag een beetje beter te maken.

Hartenaas is altijd in beweging en gericht op verbetering van ons onderwijs, omdat wij stilstand zien als achteruitgang! Wij maken derhalve o.a. gebruik van JEELO (zie www.jeelo.nl) in onze schoolorganisatie. Alle Hartenaas kinderen beschikken over een eigen leeromgeving waartoe zij toegang hebben via het internet. Hartenaas heeft 11 jaar geleden het Jeelo gedachtengoed als eerste omarmt, maar is inmiddels niet meer de enige school in Nederland die hiermee werkt. De JEELO Community groeit namelijk door en het aantal scholen dat met JEELO werkt ook.

Hartenaas heeft ervoor gekozen om naast het wereldoriëntatie aanbod van JEELO, ook gebruik te maken van het aanbod voor taal en rekenen in de leerjaren 1 en 2 én begrip Lezen (Omgaan met Bronnen) in de leerjaren 3 t/m 8. De aankomende jaren zullen de leerjaren 3 t/m 8, wanneer de tijd daarvoor klaar is, het voorbeeld van de leerjaren 1 en 2 volgen. Daardoor geven wij steeds meer vorm aan een integraal onderwijsaanbod waarin alles met elkaar verbonden is.

Iedere leerling in leerjaar 5 t/m 8 beschikt daarom ook over een eigen Ipad en een groot deel daarvan is mede bekostigd door de ouders en daardoor hun eigendom. Dit gegeven én het gegeven dat leerlingen uit de leerjaren 3 en 4 beschikken over een Ipad op school, betaalde zich o.a. uit tijdens de periode dat onze leerlingen noodgedwongen thuis zaten vanwege de Corona crisis. Probleemloos werkten onze kinderen thuis verder aan hun gepersonaliseerde leerroutes.

Dit én aankomende schooljaren zullen o.a. in het teken staan van de verandering van onze huidige onderwijsorganisatie. Een noodzakelijke ontwikkeling die past bij onze ambitie: Het onderwijs dat wij bieden sluit aan bij wat onze kinderen nodig hebben. Dit alles binnen de financiële en personele mogelijkheden waarover we beschikken.

Daarnaast zal de samenwerking binnen Kind Centrum De Graaff, daar waar mogelijk, verder ingevuld worden. Hartenaas is één van de vier partners binnen het gebouw.

We zijn zeven jaar geleden begonnen met School Wide Positive Behavior Support, kortweg SWPBS of PBS, op Hartenaas. PBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Afgelopen schooljaar en dit schooljaar richten we ons op certificering aan het einde van schooljaar 2020-2021, om ons daarna officieel PBS school te mogen noemen.

Ook dit jaar zullen we dus weer veel gaan doen en blijven we de kwaliteit bieden die u van ons gewend bent. Sterker nog: De kwaliteit zal alleen maar toenemen!

William van den Berg, *directeur Hartenaas*

Inhoudsopgave

augustus	inhoudsopgave, leerjaarverdeling 2020-2021, beleid t.a.v. groep samenstelling
september	stichting Invitare Openbaar Onderwijs
oktober	onze missie, visie van onze school
november	het leerlingvolgsysteem, speciale zorg, samen met partners
december	de lessen op Hartenaas, de Jeelo-projecten in 2020-2021, wat leert uw kind in elke leerjaar
januari	de zorg voor uw kinderen
februari	de overgang van leerjaar 2 naar 3, de overgang naar een volgende leerjaar
maart	PBS, betrokkenheid ouders/ouderactiviteiten, informeren van ouders
april	informeren van ouders op vaststaande en niet-vaststaande momenten
mei	medezeggenschapsraad (MR)
juni	gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)
juli	ouderraad, ouderbijdrage, Stichting Leergeld
achterkant	colofon

Leerjaarverdeling 2020-2021

De Hazen

Juf Marieke (3 dagen) en juf Sasja (2 dagen)

Kinderen uit leerjaar 1 en 2

De Egels

Juf Thomine

Kinderen uit leerjaar 3

De Pauwen

Juf Fleur (3 dagen) en juf Fleur (2 dagen)

Kinderen uit leerjaar 4

De Dolfijnen

Juf Rianne (3 dagen) en juf Margriet (2 dagen)

Kinderen uit leerjaar 5 en 6

De Zehonden

Juf Angela

Kinderen uit leerjaar 6 en 7

De Orka's

Juf Manon

Kinderen uit leerjaar 7 en 8

Ondersteuning leerjaren 1 en 2

Juf Cyrelle (4 dagen) en juf Fleur (1 dag)

Ondersteuning leerjaren 5 t/m 8

Juf Claudia (4 dagen) en ?

Intern begeleider

Juf Marjo (donderdag en vrijdag)

PBS en gedrag specialist

Juf Margriet (1 dag)

Directeur

Meneer William (5 dagen)

Administratief medewerkster

Marianne Roelofs

Beleid ten aanzien van groep samenstelling

Hartenaas is een school met ongeveer 160 leerlingen bij aanvang van het schooljaar. Deze leerlingen krijgen les in 7 mentorlokalen met bijhorende leerpleinen. Dit betekent dat in de onderbouw, die bestaat uit de leerjaren 1 t/m 4, drie mentoren (of mentorkoppels) in vier mentorlokalen de vier leerjaren begeleiden en aansturen. Zij worden daarbij ondersteund door een onderwijsassistent. Dit gebeurt door intensief met elkaar samen te werken.

In de bovenbouw, die bestaat uit de leerjaren 5 t/m 8, begeleiden drie mentoren (of mentorkoppels), in drie mentorlokalen de vier leerjaren. Zij worden daarbij ondersteund door een onderwijsassistent. Ook hier is sprake van een intensieve samenwerking onderling.

Stichting Invitare Openbaar Onderwijs

Stichting Invitare Openbaar Onderwijs bestaat uit acht basisscholen en een school voor speciaal basisonderwijs (SBO). Onze scholen zijn gevestigd in zes gemeentes in Brabant en Noord-Limburg. Wat ons als openbaar onderwijs onderscheidt van alle anderen scholen is dat wij kinderen willen laten opgroeien tot autonoom denkende mensen waarbij wij geen duiding bieden vanuit een religieus gedachtegoed. In dit licht bieden wij enerzijds religieusneutraal onderwijs en anderzijds gaan we respectvol om met de levensbeschouwelijke achtergronden van gezinnen.

In het kader van passend onderwijs, zijn onze Limburgse scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband Noord-Limburg en de Brabantse scholen bij het samenwerkingsverband Stroomland. De scholen stellen hun schoolplannen en jaarplannen op rekening houdend met het strategieplan van Invitare en de kaders van het samenwerkingsverband waartoe zij behoren.

Obs Hartenaas maakt onderdeel uit van Stichting Invitare. Dit betekent dat de onderwijsvisie van onze school een duidelijke relatie heeft met de missie en visie van de Stichting.

MISSIE Invitare

Invitare leert kinderen het beste uit zichzelf te halen in relatie met de ander en in verbinding met de samenleving.

VISIE Invitare

De openbare basisscholen van Invitare verzorgen toekomstgericht onderwijs waarbij zij ambitieuze doch haalbare doelen formuleren voor de eigen schoolpopulatie. Zij doen dit vanuit verschillende onderwijsvisies. De scholen hebben de gezamenlijke ambitie kinderen te laten opgroeien tot autonoom denkende mensen in een gemeenschap waarin gelijkwaardigheid de norm is. De basis voor leren en ontwikkelen zijn nieuwsgierigheid, verantwoordelijk zijn, wederzijds respect en vertrouwen hebben in zichzelf, elkaar en de omgeving.

Onze motto is: Invitare nodigt uit

Meer informatie over Invitare kunt u vinden op www.stichting-invitare.nl. Sinds het schooljaar 2018/19 kunt u op deze site belangrijke stukken vinden die voor u als ouder /verzorger belangrijk kunnen zijn. Denk hierbij onder andere aan:

- Gedragscode;
- Medicijnenprotocol
- Privacybeleid;
- Beleidsplan schoolveiligheid;
- Beleid schorsen en verwijderen;
- Klachtenregeling;
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Jaarrekening.

Wilt u een document eerder inzien voordat wij het digitaal beschikbaar hebben kunnen stellen, vraag het dan op bij de schooldirectie.

Ons schoolconcept

Het Jeelo gedachtengoed, ontwikkelingsgericht werken en PBS vormen het fundament van het uitnodigende openbare Invitare onderwijs dat wij verzorgen op Hartenaas en waarin onze kinderen, ouders en teamleden zich welbevinden.

Hartenaas staat met haar Jeelo onderwijs midden in de maatschappij die actief betrokken wordt bij het onderwijs dat wij verzorgen. Onze leerlingen en mentoren zien en voelen wat er speelt in hun (directe) omgeving en zijn daardoor in beweging. Zij worden uitgedaagd, zijn op zoek naar antwoorden én oplossingen, zijn betrokken en weten waarom iets zinvol is. Onderwijsinhoud wordt dan ook zoveel mogelijk in onderlinge samenhang aangeboden.

Onze leerlingen werken met elkaar samen in projecten, waarbinnen zij zorgen, maken, onderzoeken, presenteren én bewegen met oog voor ieders welzijn en talenten. Ervaringen worden opgedaan en kennis wordt gedeeld. Voor onze leerkrachten geldt hetzelfde, al werken zij niet aan dezelfde soort projecten als de leerlingen. Zij werken samen in regiegroepen.

Een Hartenaas leerling is eigenaar van zijn eigen ontwikkeling. Hij heeft zicht op zijn competenties en vaardigheden, weet wat hij nog moet en wil leren en waar en met wie hij dat kan leren.

Een Hartenaas mentor, die ook eigenaar is van zijn eigen ontwikkeling, kent de onderwijsbehoeften van een leerling en ondersteunt, volgt en begeleidt hem op een flexibele, anticiperende en effectieve wijze daarbij.

Een Hartenaas mentor werkt daarom ook samen met de ouder(s) van een leerling waardoor zij elkaars pedagogische en onderwijskundig gerichte invloed kunnen versterken. In vaktermen wordt dit het 'educatief partnerschap' genoemd.

Eigenaarschap bij én zelfstandigheid van leerlingen neemt op Hartenaas een belangrijke plek in. Het is onze ambitie om onze leerlingen te laten opgroeien tot autonoom denkende mensen, binnen een gemeenschap waarin gelijkwaardigheid de norm is. Het motto van Stichting Invitare luidt immers "Ik-gericht en wij-afhankelijk". Op Hartenaas wordt daarom reeds vanaf het moment dat een vierjarige leerling instroomt in de onderbouw, veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van ieder individu (de "ik") binnen de groep waar het deel van uitmaakt (de "wij"); Een wederzijdse afhankelijkheid.

In de onderbouw leggen we het fundament voor goede resultaten op de basisvakken taal (technisch en begrijpend lezen, begrijpend luisteren, spelling en schrijven) en rekenen.

In de bovenbouw (vanaf leerjaar 5) bouwen de leraren verder op dit fundament en wordt het zelfstandig kunnen denken en handelen in een groep verder vergroot. Middelen en methodieken die hierbij ingezet worden dienen dit doel.

Onze Positive Behaviour Support (ofwel PBS) aanpak is een schoolbrede aanpak die zich systematisch richt op het aanleren en versterken van gewenst gedrag en het voorkomen en aanpakken van probleemgedrag.

Hierdoor wordt er een positief schoolklimaat gecreëerd waarin onze leerlingen, ouders, medewerkers en andere zorgpartijen zich prettig voelen en samen bijdragen aan een gezonde, veilige leeromgeving.

PBS mag als een soort paraplu worden gezien waaraan al onze schoolinterventies die met gedrag te maken hebben kunnen worden opgehangen. Dat wat goed werkt wordt vastgesteld en wordt aan de paraplu opgehangen, dat wat niet werkt wordt zo nodig in overleg met het team aangepast. Hierdoor is onze PBS aanpak niet statisch, maar juist erg adaptief, omdat het wordt geëvalueerd, bijgesteld en wordt gedragen door het gehele Hartenaas team.

Onze PBS aanpak berust op vijf pijlers waarvan een schoolbrede aanpak vanuit gedeelde kernwaarden er één is. De schoolbrede aanpak betekent op Hartenaas dat iedereen die op Hartenaas werkt, dezelfde aanpak hanteert. Daarnaast is het een aanpak voor alle Hartenaas leerlingen. Dit doen wij vanuit gedeelde kernwaarden Respect, Veiligheid en Verantwoordelijkheid, die samen met de ouders bij de start van ons PBS-traject zijn bepaald.

Met als doel zo goed mogelijk onderwijs te realiseren passend bij onze mogelijkheden, is Hartenaas na de zomer van 2018 een transitie gestart daar waar het gaat om de vormgeving (het organiseren van het onderwijs) die zij voor ogen heeft; van een regulier jaarklassensysteem, waarbinnen één leraar verantwoordelijk is voor één groep leerlingen, naar een organisatie waarin deze wordt vervangen door een groep van veertig tot negentig leerlingen. Een breed samengesteld professioneel samenwerkend team is hierbinnen gezamenlijk verantwoordelijk voor het onderwijs dat zo optimaal mogelijk aansluit op de onderwijsbehoefte van alle leerlingen én meer passend is bij onze mogelijkheden.

Binnen deze groep maken leerkrachten gebruik van elkaars kwaliteit, worden taken en rollen verdeeld en worden leraren ingezet op hun kerntaken. Dit zorgt voor een andere samenstelling, aansturing en meer gepersonaliseerde begeleiding van kinderen. Het inzetten van specialisten met specialistische kennis biedt de mogelijkheid om onze kinderen (nog) meer gedifferentieerd te laten leren en hen (mede)eigenaar te laten zijn van hun eigen leerproces.

Registratie

Op Hartenaas wordt op een uniforme wijze geregistreerd, door gebruik te maken van de leerlingvolgsysteemprogramma's Cito LOVS en ParnasSys.

Jaarplanning

Op Hartenaas wordt gewerkt met een jaarplanning met daarop onder meer de overlegmomenten en te bespreken onderwerpen.

Zorgplan/leerlingenzorg

Het waarborgen van een goede zorgstructuur is de taak van de interne begeleider (IB'er). Zij is deskundig, coacht (ondersteunt) mentoren en houdt samen met de directie de organisatie in de gaten en zorgt dat afspraken worden nagekomen. De IB'er is bereikbaar bij problemen en hanteert korte communicatielijnen.

In onze 'Zorgstructuur' geven wij aan hoe we planmatig werken, toetsen, registreren, borgen en alles bewaken om zo de kwaliteit van het onderwijs op Hartenaas te waarborgen en waar nodig te verbeteren.

Het is van groot belang om de vorderingen van kinderen op de voet te volgen. Dit doen we door toetsing en observatie in de groepen, maar vooral ook door middel van een goed, gestructureerd en cyclisch leerlingvolgsysteem. Mede hierdoor kan de mentor leerproblemen tijdig signaleren en kan daarop na het maken van een goede (fouten)analyse handelingsgericht en planmatig inspelen.

Er zijn driemaal per jaar leerling besprekingen en groepsbesprekingen.

Mentoren en IB'er bespreken de leeropbrengsten en de mentor bespreekt met de IB'er en/of team de ontwikkeling van de zorgkinderen.

De mentor draagt de zorg voor het bijhouden van een leerling dossier en een goede overdracht naar de nieuwe mentor.

De IB'er legt contacten met externe instanties als we ondersteuning of meer expertise wenselijk vinden.

Het LeerlingVolgSysteem (LVS)

Een manier om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en verder te verhogen is het goed volgen van de ontwikkelingen van de kinderen. Op Hartenaas wordt flink geïnvesteerd in leerlingenzorg: 'de zorg voor alle leerlingen'. Deze wordt aangestuurd door onze IB'er.

Zij coördineert alle zaken rond de leerlingbegeleiding binnen de school:

- draagt samen met de mentoren zorg voor leerling dossiers; Dossiervorming in ParnasSys en zorgt voor een goede overdracht en doorgaande lijn.
- zorgt ervoor dat alle toetsen afgenomen worden en bespreekt de opbrengsten met de mentor;
- bereidt leerling-besprekingen voor en leidt deze tijdens de teamvergaderingen;
- ondersteunt de mentoren bij het afstemmen van het leerstofaanbod in de leerjaar; Hierbij maken wij gebruik van het computerprogramma LOVS van CITO. De landelijk genormeerde toetsen van het LOVS geven ons een totaalbeeld van de opbrengsten van ons onderwijsaanbod.
- houdt contact met het speciaal onderwijs en zorginstanties, zoals het School Maatschappelijk Werk;
- observeert en coacht mentoren, de leerjaar als geheel en leerlingen afzonderlijk.

Speciale zorg voor kinderen met speciale behoeften

Als we ondanks extra hulp het kind niet voldoende verder kunnen helpen, kan in overleg met de ouders, die hierbij een belangrijke gesprekspartner zijn, de hulp ingeroepen worden van externe instanties.

De volgende adviezen zijn mogelijk:

- er wordt een handelingsplan (onder begeleiding van een externe) voor het kind opgesteld, dat op onze school wordt uitgevoerd;
- we doen een aanvraag voor plaatsing speciaal onderwijs;
- het kind krijgt extern een training, bv sociale vaardigheidstraining, faalangst of weerbaarheid; Er wordt een vervolgtest gedaan om te bepalen of een kind Praktijkonderwijs of Leerweg ondersteunend onderwijs nodig heeft.

We werken samen met partners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

De onderwijsondersteuner(s) vanuit het samenwerkingsverband en platform Stroomland zijn voor ons als school een belangrijke partner voor advies en samenwerking bij extra ondersteuningsbehoeften binnen het onderwijs. Een speciale rol is daarbij weggelegd voor de netwerkondersteuner die als contactpersoon fungeert voor ons als school met het samenwerkingsverband, maar met name met het platform Land van Cuijk. Hartenaas kan op deze wijze rekenen op een heel goede, kwalitatief hoogstaande ondersteuning.

Indien nodig kunnen we binnen ons bestuur of boven bestuurlijk binnen onze regio gebruik maken van de aanwezige expertise op andere scholen. Via de IB netwerken maar ook via het overleg van schooldirecteuren hebben we zicht op mogelijkheden die het ons biedt.

Wij werken als school samen met partners en bieden met deze partners extra ondersteuning bij ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden, opgroeien en leren. Wij krijgen deze ondersteuning van CJG/GGD/schoolarts verpleegkundigen, GGZ, Kentalis, Opdidact, Rebis, Praktijk Streep, logopedisten, De Eerste Stap en de gemeentelijke Kinderdagverblijven/ Peuterspeelzalen.

Op het terrein van jeugdhulpverlening, waaronder opvoedondersteuning voor ouders, werken we samen met CJG Land van Cuijk. Vanuit CJG is er een contactpersoon voor onze school, op basis waarvan we laagdrempelig contact kunnen leggen met deze organisatie. Het CJG heeft een brede expertise op het terrein van sociaal en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen, beschikt over in dat kader adequate interventie mogelijkheden, en heeft ook de kennis en vaardigheden in huis om ouders in de gezinssituatie te ondersteunen bij hun vormgeving van de opvoeding van hun kind.

Als school zijn wij verplicht om verzuim van kinderen te melden bij de leerplichtambtenaar, zeker als er sprake is van wellicht ongeoorloofd verzuim. Daarover zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt waar wij ons als school en bestuur aan houden. Ongeoorloofd langdurig schoolverzuim wordt tevens gemeld bij het platform. In overleg, en in afstemming met de leerplichtambtenaar, bekijken we als school en platform welke stappen we kunnen ondernemen om het schoolverzuim te beëindigen en waar mogelijk in de toekomst te voorkomen.

De lessen op Hartenaas en Jeelo

Hartenaas maakt deel uit van de **Jeelo Community**. Hierbinnen werken scholen en experts samen aan permanente verbetering van het basisonderwijs in Nederland. Jeelo gaat uit van drie pijlers:

Samen leven, Samen werken en Zelfstandig leren. Jeelo-scholen werken met een Eigen Leer Omgeving (ELO) met kerndoel dekkende content die is ontwikkeld in samenspraak met Jeelo-scholen. De content bestaat uit wereldoriëntatie, techniek, kunstzinnige oriëntatie, leefstijl, EHBO en verkeer. Taal en Rekenen zijn inmiddels ontwikkeld voor leerjaar 1 en 2. (Voor de leerjaren 3 t/m 8 is dit in ontwikkeling.)

De community stelt zich ten doel leerstof te ontwikkelen die qua interesse, inhoud en niveau past bij iedere individuele leerling, voldoet aan de wettelijke eisen én dusdanig samengesteld is dat een school geen organisatorische problemen kent wanneer het wordt aangeboden. Er zijn immers kinderen die extra moeilijk werk aankunnen en anderen die juist veel extra oefenstof nodig hebben. Voor alle kinderen moet er voldoende en passende leerstof zijn, die op de juiste manier aangeboden wordt. Onze ICT-middelen hebben hierbij een ondersteunende rol.

Het werken met goede, moderne content en materialen is één manier om kwaliteit na te streven.

Nog belangrijker dan de leerstof en middelen die een school gebruikt, zijn de mensen die er werken. Aan hen heeft u immers uw kind toevertrouwd.

Het team van Hartenaas investeert in scholing, ontwikkeling en materialen. Daarvoor gebruiken we studiedagen en bij/nascholings- cursussen voor het gehele team en/of individuele mentoren.

Zo beschikt Hartenaas over een gedragsspecialist, en een hoogbegaafden coördinator.

Door regelmatige overlegmomenten, klassenbezoeken en observaties leren we van én met elkaar. De hierbij horende Functio-Ontwikkelgesprekken, Persoonlijke Actie Plannen en/of Persoonlijke Ontwikkelings Plannen dragen bij tot de ontwikkeling van de mentor als individu. De kwaliteit van een school hangt dus af van de mensen die er werken en de manier waarop ze dit invullen. Over één ding zijn alle teamleden het eens: het is hard werken op onze school, maar de sfeer is prima.

De Jeelo projecten in 2020-2021

'Omgaan met elkaar'	van 24-8-2020 t/m 16-10-2020
'Beleven van onze planeet'	van 26-10-2020 t/m 11-12-2020
'Leren van personen van vroeger'	van 4-1-2021 t/m 12-2-2021
'Veilig in het verkeer'	van 22-2-2021 t/m 19-3-2021
'Maken van je eigen product'	van 22-3-2021 t/m 30-4-2021
'Omgaan met natuur'	van 17-5-2021 t/m 2-7-2021

Wat leert uw kind in elke leerjaar

Uw kinderen krijgen op Hartenaas een totaalpakket aangeboden waardoor alle kerndoelen primair onderwijs, vastgesteld door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, worden aangeboden. (zie ook www.rijksoverheid.nl) Hieronder geven wij aan wat uw kind in elke leerjaar leert, gevolgd door een tabel met de methodieken die op Hartenaas gebruikt worden.

Vanaf leerjaar 1 hechten we veel belang aan zelfstandigheid, zelfverantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Wij beseffen dat onze kinderen hierin, van nature, verschillen. Dit zorgt er ook voor dat de wijze waarop wij onze kinderen leren hoe ze hiermee om moeten gaan, verschilt. Het 'zelfstandig werken' aan geïnstrueerde leerstof en opdrachten is erg belangrijk op Hartenaas.

Leerjaren 1 en 2

In de leerjaren 1 en 2 werken we aan de hand van thema's die horen bij JELO. Tijdens zo'n thema betrekken we o.a. de volgende ontwikkelingsgebieden:

- taalontwikkeling: prentenboeken, taalspel, drama, poppenkast
- rekenontwikkeling
- voorbereidend schrijven
- motorische ontwikkeling: gymlessen, spellessen, bewegen op muziek
- cognitieve ontwikkeling: keuze van ontwikkelingsmateriaal
- expressieactiviteiten: knutselen, drama, muziek
- sociaal-emotionele ontwikkeling: rollenspel, buitenspel.

Kinderen van de leerjaren 1 en 2 krijgen bewegingsonderwijs in onze eigen speelzaal op school. Naast het gewone spel wordt er steeds meer aandacht besteed aan de beginnende geletterdheid, beginnende gecijferdheid en schrijfmotoriek. Passende computerprogramma's ondersteunen hierbij. Doordat we werken met een digitaal planbord, waarbij alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen, is het voor de mentor en leerlingen overzichtelijk en systematisch. Hierdoor zijn de kinderen over het algemeen snel in staat om zelfstandig te kunnen werken.

Leerjaren 3 t/m 8

Kinderen ontvangen klassikaal, groepsgewijs of individueel instructie. De verwerking van de leerstof wordt hierop afgestemd. We gebruiken verschillende toetsen om de ontwikkeling te kunnen meten en volgen. Van daaruit kijken we welke instructies de kinderen nodig hebben. Begin van het schooljaar tijdens de ouder-informatieavond wordt er info gegeven over welke methoden op welke wijze in de leerjaren 3 t/m 8 gebruikt worden. Alle ouders ontvangen een informatie boekje met daarin specifieke info over het leerjaar van hun kind(eren).

De zorg voor uw kinderen

Elke mentor maakt groepsplannen met daarin vermeld hoe voor alle kinderen het onderwijs wordt geregeld. In het groepsplan staat welke instructievorm de kinderen krijgen en welke kinderen een verlengde instructie volgen, waarbij de mentor de uitvoerder is.

In de praktijk betekent dit dat, in elke leerjaar, kinderen het basisprogramma volgen, waarbij gedifferentieerd wordt met instructie en verwerking. Een kind krijgt de instructie die bij hem of haar past en kinderen die meer aankunnen wordt verrijkings- en verdiepingsleerstof aangeboden en voor kinderen die minder aankunnen worden de minimum doelen gehanteerd.

Het LVS op Hartenaas bestaat uit verschillende toetsen. Er zijn methode gebonden en methode-onafhankelijke toetsen:

Methode gebonden toetsen

De gebruikte methoden bevatten methode gebonden toetsen. Deze resultaten worden gebruikt om het leerstofaanbod af te kunnen stemmen op het kind, middels herhaling en remediëring, verdieping of verrijking.

Methode-onafhankelijke toetsen

Op Hartenaas worden verschillende landelijk genormeerde signaleringsinstrumenten gebruikt.

De toetsen die op Hartenaas worden afgenomen hebben als doelstelling:

- Ondersteuning voor 'de adaptieve wijze van begeleiden' van de leerlingen op Hartenaas.
Elke leerling is gebaat bij leerstof op het juiste niveau. Op Hartenaas wordt regelmatig met niet-methode gebonden toetsen bekeken (bv Cito LVS-toetsen), wat de leerling beheerst. Als uit toets resultaten blijkt dat er problemen bij bepaalde leerstof blijven voorkomen, wordt door de mentor en de IB'er bekeken wat de problemen zijn en hoe het plan van aanpak verder gaat lopen. Wanneer de ontwikkeling van de leerling, ondanks deze extra hulp, stagneert, bespreekt de mentor de leerling binnen het team tijdens een leerlingbespreking.
- Ondersteuning bij verwijzing ander onderwijs of aanvraag externe hulp
Door de overheid wordt jaarlijks een lijst uitgegeven waarop toets middelen staan die gebruikt mogen/moeten worden om leerlingen te 'verwijzen' richting leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en/of praktijkonderwijs in het voortgezet onderwijs en Regionale Expertise Centra (REC's).
- Ondersteuning advisering voortgezet onderwijs
De eerste advies voor de best aansluitende vorm van voortgezet onderwijs wordt op Hartenaas medio leerjaar 7 gegeven. Medio leerjaar 8 wordt het 'definitieve' advies (door)gegeven, dat eventueel nog aangepast kan na de eindtoets. De gegevens die we gebruiken om tot een goede advisering te komen, halen wij uit de resultaten van ons eigen LVS en de Drempeltoets. Er wordt ook naar de werkhouding en instelling van het kind gekeken, die soms doorslaggevend is. Onze advisering wordt met de ouders gecommuniceerd.

De overgang van leerjaar 1 naar 2 en van leerjaar 2 naar 3

Om de doorgaande lijn op Hartenaas zonder drempels te kunnen realiseren, is speciaal gekeken naar de overgang van leerjaar 1 naar 2 en van leerjaar 2 naar 3.

De mentor houdt de ontwikkeling van een kind nauwkeurig in de gaten om te bekijken of de overgang naar het volgende leerjaar verantwoord is. Hierbij wordt niet alleen naar de geboortedatum gekeken.

Voor alle duidelijkheid: Hartenaas hanteert geen 'verplichte doorstroom of verlengingsdatum' voor kinderen uit leerjaar 1.

Met collega's en eventueel Intern Begeleider, maar natuurlijk ook met de ouders wordt gesproken over deze doorstroming en de bijbehorende vraag: "Wat is het beste voor het kind?" Voor een aantal kinderen komt die overgang wellicht te vroeg, voor anderen mag deze eerder worden gemaakt. Een kind moet immers kunnen groeien in een optimale leeromgeving die aangepast is aan de behoeften van het individu. De uiteindelijke beslissing inzake plaatsing in een bepaalde leerjaar, wordt altijd door de directeur genomen.

De leerlingen van leerjaar 2 gaan aan het einde van het schooljaar een aantal keren oefenen in leerjaar 3 zodat ze na de zomervakantie goed weten wat ze in leerjaar 3 te wachten staat.

In het nieuwe schooljaar houden de mentoren onderling contact over de ontwikkeling van het kind.

De overgang naar een volgende leerjaar

De kinderen komen op Hartenaas in een leerjaar met leeftijdgenootjes en gaan, in principe, met die leerjaar mee. De mentoren dragen er zorg voor dat de leerstof bij het niveau van het kind past.

Soms kan het voor het kind beter zijn dat hij of zij in een leerjaar blijft. Ook hier geldt dat samen met de ouders wordt gesproken over deze doorstroming. De uiteindelijke beslissing inzake plaatsing in een bepaalde leerjaar, wordt (ook hier) altijd door de directeur genomen.

Goed om te weten:

- Nieuwe kleuters kunnen gedurende het hele schooljaar instromen. Vanaf het moment dat zij 4 jaar worden, mogen ze naar school.
- Vier maanden voordat een leerling 4 jaar wordt, neemt de directeur contact met de ouders op en wordt er een datum gepland voor het intakegesprek.
- Wanneer een nieuwe kleuter de peuterspeelzaal van De Eerste Stap (in ons gebouw) bezoekt, wordt er acht weken voordat een leerling vier jaar wordt, de overdracht peuterspeelzaal naar basisschool gepland. Deze vindt zes weken voordat de leerling 4 jaar wordt plaats.
Aan dit gesprek neemt de ouder(s), het PSZ teamlid en de nieuwe mentor deel. In sommige gevallen zal ook de IB-er van Hartenaas aansluiten.
- Zes weken voordat een leerling 4 jaar wordt, neemt de mentor telefonisch contact op met de ouders om de leerling uit te nodigen voor de 'befendagen'. Deze uitnodiging kan, wanneer het gaat om nieuwe leerlingen die de PSZ van De Eerste Stap in ons gebouw, ook plaatsvinden tijdens het overdrachtsgesprek.
De nieuwe leerling mag vier weken voor de 4e verjaardag maximaal vijf ochtenden (8.30-11.45 uur) komen oefenen.
- Normaliter stromen er in de laatste vier weken van het schooljaar geen nieuwe kleuters meer in omdat dit erg hectische weken zijn.
- Kinderen die tijdens de zomervakantie jarig zijn, kunnen in overleg met de mentor, nog twee ochtenden in de Laatste schoolweken komen oefenen.
- Kinderen die tijdens of vlak na de zomervakantie jarig zijn, worden uitgenodigd voor de 'doorschuifmiddag'.
- Er wordt altijd contact opgenomen met de vorige school of voorschoolse instantie, nadat u hiervoor toestemming heeft gegeven.

Oudergesprek na zes weken

Wanneer uw kind voor het eerst 6 weken op school is, nodigt de leerjaarsmentor u uit voor een oudergesprek. Hier worden de eerste bevindingen met u gedeeld. Dit gebeurt naast de reguliere oudergesprekken.

PBS

Hartenaas is een gecertificeerde SWPBS school in wording.

School Wide Positive Behavior Support, kortweg SWPBS of PBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt.

Zeven jaar geleden zijn we (ouders en teamleden) begonnen met het gezamenlijk formuleren van de waarden die de school belangrijk vindt. We hebben gekozen voor de kernwaarden Respect, Veiligheid en Verantwoordelijkheid. Vervolgens heeft het schoolteam het gedrag dat past bij deze waarden concreet benoemd en vastgelegd en leren we het de kinderen actief aan. Adequaat gedrag wordt systematisch positief bekrachtigd. Hiermee wordt een veilig en positief schoolklimaat gecreëerd, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs.

School en ouders werkten onder begeleiding van een coach actief samen gedurende de eerste drie jaar van dit proces. Wetenschappelijk onderzoek in de Verenigde Staten en Noorwegen heeft aangetoond dat SWPBS positieve effecten heeft op de leerprestaties en het welbevinden van kinderen en mentoren.

Het onderzoek wijst uit dat kinderen:

- zich veiliger voelen
- zich sociaal vaardiger gedragen
- minder probleemgedrag vertonen
- betere schoolprestaties laten zien
- minder vaak de klas worden uitgestuurd
- daardoor meer effectieve leertijd hebben
- minder vaak slachtoffer van fysiek of verbaal geweld worden
- zich meer betrokken bij het leerproces voelen
- daardoor beter leren lezen

Voor schoolmedewerkers geldt dat zij:

- meer plezier in hun werk hebben
- minder vaak ziek zijn
- beter samenwerken met ouders en met jeugdzorg
- minder vaak een leerling uit de les sturen
- sneller zien dat er iets aan de hand is met een kind
- beter in staat zijn zorg-op-maat te geven aan risicoleerlingen

Dit schooljaar richten we ons op certificering aan het einde van school 2020-2021, om ons daarna officieel PBS school te mogen noemen. Gedrag specialist juf Margriet richt zich op dit proces.

Betrokkenheid ouders/ouderactiviteiten

Hulp van ouders

U kunt als ouder aan verschillende activiteiten in de leerjaar of op school meewerken.

Activiteiten voor de hele school

- helpen bij door ouderraad en team georganiseerde evenementen als het Sinterklaasfeest, carnaval, het paasontbijt, de Koningspelen en het slotfeest. De data hiervan vindt u in het kalenderdeel.
- helpen in de decoratiecommissie, die de school bij ieder evenement in stijl omtovert

Activiteiten in de leerjaar

- hulp bij het schoolkamp van leerjaar 8
- helpen in de klas bij diverse (JELO)projecten, vooral in groep De Hazen.
- vervoer bij uitstapjes/excursies door ouders met auto (denk aan inzittendenverzekering)

Belangrijk om te weten:

De uitstapjes zijn bedoeld voor de kinderen die op school zitten. Het is niet de bedoeling dat jongere broertjes/zusjes meegaan. De verantwoordelijkheid bij ouderparticipatie ligt uiteraard altijd bij de mentor (bijvoorbeeld bij het houden aan groepsregels, straffen of belonen). De hulpouders worden hierover van tevoren over geïnformeerd. Uw kind vindt het fijn als u er ook bij bent!

Luizencontrole

Iedere eerste week na een vakantie, en twee weken daarna weer, vindt er luizencontrole plaats bij alle kinderen. Dit gebeurt op deskundige wijze én vastgesteld protocol door een team van vrijwillige ouders. Indien er bij uw kind luizen of nieuwe neetjes (eitjes) geconstateerd worden, wordt dit via de schoolcoördinator, aan u doorgegeven.

Informeren van ouders

Hartenaas informeert ouders en kinderen op verschillende manieren en momenten. Wij hebben een actieve en open houding om zo alle ouders te bereiken. Daarom nemen wij initiatieven vanuit de school om de ouders intensief te betrekken bij het onderwijs aan hun kind(eren).

Wij vinden ouderbetrokkenheid en afstemming tussen school en thuis erg belangrijk.

Met heldere rapportages spreken wij de vorderingen en/of belemmeringen van de kinderen door of leggen verantwoording af. Er is een jaarcyclus met **4 ouder-gesprekken**: In week 10 én 30 voortgangsgesprekken en in week 20 en 40 rapportgesprekken.

In het verleden verstrekten wij regelmatig een Nieuwsbrief die per (ParnasSys)-mail werd verstrekt.

Afgelopen schooljaar zijn we hiermee gestopt omdat we merkten dat nagenoeg alle ouders gebruik maakten van de Parro-app, waarmee ouders sneller op de hoogte kunnen worden gebracht van nieuwtjes, vragen en benodigde informatie.

Persoonlijk contact, www.hartenaas.nl, Parro-app en mail

Informatie wordt verstrekt via persoonlijk contact, de Parro-app, onze mooie website www.hartenaas.nl en (ParnasSys)-mail.

Facebook, Twitter en Instagram

Wij beschikken over een eigen Facebookpagina (<https://www.facebook.com/lHartenaas>). U kunt ons ook volgen via Twitter (@HartenaasGrave) en Instagram (openbare_basisschool_hartenaas). Abonneer u op deze pagina's om snel op de hoogte te worden gebracht van de laatste "nieuwttjes".

Informeren van ouders op vaststaande en niet-vaststaande momenten

Wij concretiseren dit door invulling te geven aan zowel de 'vaststaande' momenten als de 'niet vaststaande' momenten waarop contact met ouders/verzorgers dient plaats te vinden op de volgende wijze (individueel of aan alle ouders):

Vaststaande momenten

vanuit de mentor/school

- Beleidsmatig én organisatorische informatie wordt gegeven via de schoolgids en de nieuwsbrief.
- Leerjaarsinformatie wordt gegeven bij aanvang van het schooljaar.
- Leerjaarsinformatie wordt gegeven, bij nieuwe leerlingen die nog niet geplaatst waren ten tijde van de klassenavond, tijdens een persoonlijk gesprek.
- Kind informatie wordt gegeven tijdens een oudergesprek dat zes weken na de komst van uw kind op Hartenaas wordt gepland.
- Kind informatie wordt gegeven tijdens ouder-/rapportgesprekken, adviesgesprekken voortgezet onderwijs én wanneer ouders worden uitgenodigd.
(Wanneer ouders zelf hierom vragen, worden in overleg afspraken over de vorm en wijze gemaakt)
- Algehele informatie over een activiteit van de school/leerjaar wordt gegeven via de nieuwsbrief. (Sinterklaas, Techno Promo etc.)
- Ouderhulp bij activiteiten of werkvormen wordt gevraagd via de Parro-app, ParnasSysmail of de Nieuwsbrief (te denken valt aan: Sinterklaas, Techno Promo en alle overige feesten en uitstapjes)

Niet vaststaande momenten:

vanuit de mentor/school

- Wanneer de leerjaar huiswerk heeft of een toets moet leren of individueel huiswerk.
- Wanneer sprake is van de volgende sociaal-emotionele (gerelateerde) aspecten
 - Bij verandering van gedrag
 - Bij grensoverschrijdend gedrag
 - Bij nablijven langer dan 15 minuten
 - Bij herhaald nablijven
 - Bij een gebeurtenis waardoor een kind geëmotioneerd is geraakt
 - Om afspraken gemaakt met kinderen door te geven
 - Om afspraken te maken n.a.v. opvallend gedrag
 - Als het kind "goed gefunctioneerd" heeft in een verbetertraject gedrag
 - Als een kind herhaaldelijk te laat is
 - Als een kind te laat is zonder bericht ouders
 - Bij fysiek geweld
- Wanneer sprake is van de volgende cognitieve (gerelateerde) aspecten
 - Bij sterke wisseling van prestatie(s)
 - Bij extra inspanning voor het kind door de mentor/school
 - Bij extra oefening thuis of op school
 - Bij tegenvallende (toets) resultaten
- Wanneer sprake is van de volgende factoren en/of omstandigheden
 - Bij advisering richting externe instantie(s), deskundige, bv. GGD, oogarts, logopedie.
 - Bij materiële schade aan kleding, een ander of de school.
 - Als een kind zich (ernstig) bezeerd heeft.
 - Als een kind zich niet lekker voelt/ziek is.

Medezeggenschapsraad

Wat is de Medezeggenschapsraad?

Een goede en juiste samenwerking tussen de ouders, mentoren en directie is erg belangrijk voor onze school. Deze samenwerking vindt op verschillende manieren plaats. Eén van de officiële overlegorganen is de Medezeggenschapsraad, kortweg MR. De leden van de MR kunnen in dit overleg invloed uitoefenen op de organisatie van de school en de inrichting van het onderwijs. Ouders en mentoren kunnen zich verkiesbaar stellen voor deelname in de MR van Hartenaas.

Wat doet de MR?

De MR buigt zich over voorstellen van de schoolleiding maar kan ook zelf voorstellen inbrengen. Onderwerpen die daarbij aan de orde komen zijn onder meer:

- **Onderwijs:** visie op onderwijs, pedagogisch klimaat van de school, verbeteringen en rendement van het onderwijs, bespreken inspectierapport en kwaliteitsonderzoek, schoolgids en schoolplan en ICT.
- **Roosterkwesties:** vaststellen van vrije dagen, vakanties en jaarrooster.
- **Actuele en schoolse zaken:** onderwerpen die op dat moment aan de orde zijn en worden ingebracht door ouders en/of personeel.
- **Algemene omstandigheden:** veiligheid, welzijn, gezondheid en huisvesting van personeel en leerlingen.
- **Financiën:** begroting, investeringen en personeelsformatie.

In het algemeen kan worden gesteld dat de leden van de MR de belangen van de leerlingen, ouders en personeelsleden zo goed mogelijk behartigen. De leden van de MR worden middels verkiezingen gekozen voor een periode van 4 jaar. Men kan zich herkiesbaar stellen.

Contact met ouders

De medezeggenschapsraad vindt het contact met de ouders van de kinderen op Hartenaas belangrijk. Uw op- en aanmerkingen en ideeën zijn van harte welkom en bepalen mede het beleid van onze school. Heeft u ideeën, suggesties of wilt u graag dat een specifiek onderwerp verder wordt bekeken of onderzocht, neem dan contact op met een van de leden of stuur een e-mailbericht aan **MRHartenaas@gmail.com**.

Gemiddeld vergaderen wij 1x per 6 weken. Deze vergaderingen zijn openbaar en u bent van harte welkom hierbij aanwezig te zijn. U kunt dan van dichtbij ervaren wat de MR doet.

Uiteraard kunt u zich ook informeren door middel van de MR-notulen. Deze vindt u op de website van Hartenaas. Hier wordt u verder geïnformeerd over ontwikkelingen en de stand van zaken binnen de MR.

MR-leden Hartenaas

- **Hansko Broeksteeg** (*ouder*) (0486) 436719
- **Roger Jansen** (*ouder*) (06) 19668308
- **Willem van de Kerkhof** (*ouder*) (06) 46234366
- **Fleur ten Haaf** (*personeel*) (0486) 473429 (school)
- **Margriet Palmers** (*personeel*) (0486) 473429 (school)

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Onze stichting Invitare bestaat uit 10 scholen. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) behartigt de belangen van deze scholen, hun ouders en hun personeel. Van elke school heeft er een ouder en een personeelslid zitting in dit orgaan. Ouders en personeelsleden kunnen zich verkiesbaar stellen voor zitting in de GMR van stichting Invitare.

Wat doet de GMR?

In de GMR worden alle aangelegenheden die de algemene gang van zaken in alle scholen of in de meerderheid van de scholen betreft, besproken. De GMR is bevoegd om hierover het bevoegd gezag van de stichting voorstellen te doen en zijn standpunten kenbaar te maken. Onderwerpen die onder andere aan de orde komen zijn:

- Begroting stichting
- Algemene onderwijskundige doelstellingen van de scholen
- Formatieplan
- Veiligheids-, het gezondheids- en welzijnsbeleid
- Onderwijstijden van de scholen
- Klachtenregeling

Jaarlijks verschijnt er een jaarverslag waarin gelezen kan worden waar de GMR het afgelopen jaar mee bezig is geweest, deze is op de website van Hartenaas te vinden. De GMR vergadert 8x per jaar. Deze vergaderingen zijn openbaar, u bent dus van harte welkom.

Vertegenwoordigers GMR Stichting Invitare Openbaar Onderwijs

- **Hansko Broeksteeg** (namens ouders)
- **Fleur ten Haaf** (namens personeel)

Ouderraad

De ouderraad bestaat uit een aantal enthousiaste ouders die zich inzetten voor een reeks activiteiten op school die in samenwerking met het team worden georganiseerd (zoals bijvoorbeeld kerstviering, carnaval, slotfeest). Ook doet de ouderraad mee aan projecten op school en organiseert zij de algemene ouderavond. De ouderraad verwoordt naar het team en de medezeggenschapsraad wat ouders voor hun kinderen belangrijk vinden. Het is daarom van groot belang dat de raad de mening van zoveel mogelijk ouders hoort. U kunt contact opnemen via ons e-mailadres: orhartenas@gmail.com.

Vergaderfrequentie en verkiezingen

De ouderraad vergadert maandelijks op school. De directeur van Hartenaas is hierbij aanwezig. Deze vergaderingen zijn openbaar. Van elke vergadering worden notulen gemaakt, die te vinden zijn op de website van de school en op verzoek per mail kunnen worden toegestuurd. De leden van de ouderraad worden middels verkiezingen gekozen voor een periode van 3 jaar.

Leden ouderraad

- Voorzitter
Marloes van Heel
- Penningmeester
Moniek Rossen
(06) 40998367

Leden

- Helen Pijnappels
- Diana van Rosmalen
- Michael Hendriks
- Saskia Keukens
- Jasper Erkelens
- Sabine Erkelens
- Maaïke Latta
- Cheryl Jansen – Visser
- Marjolein Houtzager
- Wendy Eggenhuizen

Ouderbijdrage - Financiële bijdrage

Als ouderraad vragen wij de ouders aan het begin van het jaar een bedrag per kind te betalen waarmee wij activiteiten zoals een sinterklaas-, kerst-, carnaval- en paasviering kunnen organiseren. Ook een slotfeest aan het einde van het schooljaar en schoolreisjes horen daarbij. Dit kost allemaal geld en wij hebben uw bijdrage hard nodig om deze activiteiten te kunnen organiseren. De bijdrage is € 27,50 euro per kind. De ouderbijdrage kunt u storten op rekeningnummer **NL37RABO 0152 5382 91** t.n.v. Ouderraad Hartenaas.

Aan de ouders van leerjaar 8 wordt een extra bijdrage gevraagd voor het schoolkamp van leerjaar 8.

Stichting Leergeld: "Alle kinderen mogen meedoen, want nu meedoen is straks meetellen!"

Leergeld Nederland is een landelijke organisatie met circa 80 regionale afdelingen, waaronder het Land van Cuijk. Elke regio opereert zelfstandig.

Stichting Leergeld Land van Cuijk wil dat kinderen van 4 tot 18 jaar, van wie de ouders een laag inkomen hebben (max. 120% bijstandsnorm), toch mee kunnen doen aan allerlei activiteiten die voor hun persoonlijke ontwikkeling van belang zijn. Deelname aan het verenigingsleven, zoals sport, muziek, toneel of scouting en deelname aan werkweken en schoolreisjes.
Ook een bijdrage voor de aanschaf van een fiets behoort soms tot de mogelijkheden.

Kunt u die kosten niet meer betalen? Stichting Leergeld kan u misschien helpen.

De zgn. 'wettelijk voorliggende voorzieningen' van de gemeente gaan altijd voor!

Wilt u meer weten, neem dan contact op met Leergeld Land van Cuijk.

Leergeld behandelt uw aanvraag in alle vertrouwelijkheid.

Telefonisch bereikbaar op maandagochtend en donderdagochtend van 10.00 - 12.00 uur onder de nummers 06-57102296 en 06-57102302 of via info@leergeldlandvancuijk.nl

Kijk voor meer informatie ook eens op de landelijke website: www.leergeld.nl

Colofon

obs Hartenaas

Gasthuishoeve 3,

5361 HT te Grave

Tel: 0486-473429

mail: info.hartenaas@stichting-invitare.nl

www.hartenaas.nl

Eindredactie: William van den Berg

Vormgeving en fotografie: Hans Huizing